

Tajuplné konsorcium SYRI za 560 milionů ze státního rozpočtu?

 prolibertate.cz/2023/07/tajuplne-konsorcium-syri-za-560-milionu-ze-statniho-rozpocetu

Budeme podrobně sledovat, kdo a co stojí za nově vzniklým Národním institutem pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik. První otázky už jsme položili

Covidová pandemie ukázala, jak snadno lze vědou manipulovat. Stačilo jen část vědecké obce umlčet, nepřipustit jejich názor ve veřejném prostoru, a navodit tak pocit vědeckého konsenzu, který nebyl ani zdaleka konsenzem, nýbrž pouze jedním z pohledů úzké skupiny vědců, navíc provázaných s byznysem, který z jejich postojů profitoval. Ke zneužití takto zmanipulovaných výsledků „vědy“ k politickým účelům či k vlastnímu obohacení stačilo pak už jen málo.

Již dávno jsme upozorňovali na snahu některých „odborných“ skupin zneužít situace k tomu, aby vznikly nové instituce, které budou čerpat peníze ze státního rozpočtu s cílem zpětně vyfabulovat obhajobu absurdních opatření a vytvořit do budoucna nástroje pro ještě snazší porušování lidských práv a tunelování veřejných rozpočtů. Na to, že odborné skupiny jsou k obohacování jejich členů a spolupracovníků zneužívány dlouhodobě navíc upozorňovali členové akademické obce i před vypuknutím covidové krize.

Jednou z nových institucí, které v reakci na covidovou pandemii vznikly, je Národní institut pro výzkum socioekonomických dopadů nemocí a systémových rizik (SYRI). Budeme podrobně sledovat a vyhodnocovat, zda je SYRI jen nástrojem pro odčerpávání prostředků z veřejných rozpočtů, nebo zda výsledky její činnosti mají nějaký reálný pozitivní dopad na život občanů České republiky.

VEŘEJNÉ PROSTŘEDKY MUSÍ BÝT
INVESTOVÁNY VE PROSPĚCH OBČANŮ

Čemu slouží miliardy
pro odborníky?

Věda nebo manipulace?

BUDEME DÁL SLEDOVAT ČINNOST
TZV. EXPERTNÍCH SKUPIN A EFEKTIVITU
VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ, KTERÉ SPOTŘEBUJÍ

PROLIBERTATE

www.prolibertate.cz

Co je SYRI?

Na stránkách institutu SYRI najdeme pouze velice podivnou, nicneříkající politickou deklaráci o tom, co vlastně tento Národní institut je a co je jeho cílem: „*SYRI je virtuální vědecký hub, který sdružuje odborníky z Masarykovy univerzity, Univerzity Karlovy a ústavů Akademie věd ČR. Jeho cílem je propojit vědce, kteří by spolu jinak nespolupracovali, a nabízet řešení a doporučení v reálném čase. Sociální vědci budou zkoumat rizikové situace a zmírňovat problémy, které tyto mimořádné události, jako je pandemie covid-19, válka na Ukrajině, inflace a zdražování nebo klimatické změna, přinášejí. Poslední roky jasně ukázaly, jak je současná doba k rizikovým situacím náchylná. Socioekonomické nerovnosti se prohlubují, proto je jedním z cílů SYRI poskytovat data tak, aby se podle nich mohli politici správně rozhodovat. Podobná hloubková analýza v ČR dosud chyběla.*“

Je tedy cílem institutu skutečně formulovat závěry, které budoucí vlády mohou využít k efektivnějšímu zvládnutí krizových situací? Nebo jde jen o další z mnoha nástrojů, který má vládám vytvořit alibi pro jejich neschopnost? K čemu bude potřebovat virtuální hub 0,5 miliardy reálných peněz z prostředků získaných od daňových poplatníků? Budou brát vědci ze SYRI další plat, když dle webových stránek samotného uskupení jsou všechny tyto osoby zaměstnané ve veřejných institucích a pobírají tedy plat již nyní? A měli by vyvíjet činnost, za kterou jsou placeni?

Položili jsme Ministerstvu školství, které má být jedním z financujících subjektů tohoto „virtuálního hubu“, několik otázek ([jejich znění najdete zde](#)). A budeme se ptát dál. O výsledku budeme veřejnost průběžně informovat.

Co SYRI dokázala?

V současné době evidujeme dva výstupy institutu SYRI, které do jisté míry naznačují, jakou úroveň odbornosti či snahy o objektivitu můžeme očekávat.

Očkování proti onemocnění covid-19 snížilo v Česku počet úmrtí na koronavirus až třiapůlkrát
V září 2022 média zveřejnila informaci o tom, že podle studie odborníků očkování proti onemocnění covid-19 mělo nesporně pozitivní dopad na společnost. Vedoucí této studie z dílny SYRI byla prof. RNDr. Dagmar Dzúrová, CSc., (profesorka demografie, Přírodovědecká fakulta UK), dalším účastníkem pak její kolegyně, odborná asistentka RNDr. Klára Hulíková Tesárková, Ph.D. Prof. Dzúrová přitom patří mezi členy skupiny MeSES, která během pandemie hrála významnou roli v potírání odborné diskuse, omezování názorů odborníků, kteří kritizovali nedemokratický a nevědecký přístup vlády, a jejich dehonestaci.

Uvedenou studii přijala většina médií s nadšením, protože odborně potvrdila očkovací kampaně, jichž jsme byli v minulých letech svědky. Z jakých dat ale studie vychází?

Citujeme např. z článku zveřejněného na portálu [Novinky.cz](https://www.novinky.cz):

*„Na základě demografických metod **jsme nejprve odhadli**, kolik by **hypoteticky** v uvedeném tříměsíčním období zemřelo lidí v souvislosti na onemocnění COVID-19, kdyby nikdo nebyl očkovaný,“* uvedla vedoucí výzkumu Dagmar Džurová ze SYRI.

Společně s kolegyní Klárou Hulíkovou Tesárkovou dospěla k číslu 20 800. *„Rozdíl mezi **hypotetickým počtem úmrtí a počtem vykázaných úmrtí udává odhad počtu úmrtí, ke kterým díky očkování nedošlo, což představuje téměř 15 tisíc. Lze usuzovat, že očkování pravděpodobně snížilo počet úmrtí 3,5krát,**“* konstatovala Džurová.

Dosud nikdo se nezeptal, jaké „demografické metody“ byly použity, jak autorky studie hodnotily vliv přirozené imunity získané proděláním nemoci, nebo naopak nežádoucí účinky očkování. Výsledek uvedené studie je tedy minimálně pochybný, v žádném případě však nemůže vést k závěru, kterým byl prezentován, tedy, že *„očkování proti onemocnění covid-19 snížilo v Česku počet úmrtí na koronavirus až třiapůlkrát“*.

Navíc, podobnou logikou, jakou použily odbornice ze SYRI, bychom mohli například odhadnout, že na mozkovou mrtvici by mohlo zemřít v České republice v letošním roce asi 30 000 lidí, ale když budou jíst banány, tak jich zemře méně. Pak se podíváme, kolik lidí skutečně zemřelo na mrtvici, a prostým dělením vyprodukujeme závěr, že požívání banánu brání úmrtí na mrtvici třeba čtyřicetkrát. To bude jistě naprosto zásadní objev, který udělá stejnou radost pěstitelům banánů, jako výzkum dotyčných dam farmaceutickým společnostem a jejich distributorům. A jistě by rádi na takový výzkum přispěli, ale nemusí, zaplatíme to za ně totiž my, z našich daní.

Výzkum: V zemích, kde lidé expertům a vládě věřili, byla vakcinace proti covidu snazší

V červenci 2023 zveřejnila SYRI [tiskovou zprávu](#), v níž informuje o výsledku mezinárodního výzkumu. Z něj podle Davida Lacka z Národního institutu SYRI a z Masarykovy univerzity, který se na

výzkumu publikovaném v časopise Health Psychology podíle, vyplývá, že:

*„Z našeho výzkumu vyplývá, že obě formy **institucionální důvěry byly spojeny s vyšší ochotou nechat se očkovat**. Naopak **konspirační myšlení a antiexpertní nálady šly proti tomuto proudu**. Navíc, obě formy institucionální důvěry částečně mediovaly negativní vztah konspiračního myšlení a antiexpertních nálad na vakcinační postoje. Je tedy patrné, že **vládní politika může postoje obyvatel k očkování ovlivnit**... Za zmínku určitě stojí, že Česká republika měla nejsilnější negativní vztah mezi konspiračním myšlením a postoji k vakcínám ze všech zemí. To lze interpretovat tak, že v České republice byl nárůst konspiračního myšlení nejvýrazněji spojen s poklesem důvěry ve vakcíny...“*

Ze studie prý dokonce vyplývá, že „Státy by se podle něj mohly zaměřit mimo jiné na **intervence směrem ke zvýšení důvěry v instituce zapojené do procesu očkování**.“

Jakkoliv není rolí našeho právního institutu hodnotit „odborné“ studie (o to jsme požádali s námi spolupracující odborníky z příslušných oborů a i jejich stanoviska budeme zveřejňovat), dovolujeme si uvést několik úvah:

- Co konkrétně mají experti na mysli „*konspiračním myšlením a antiexpertními náladami*“? Názory jiných odborníků, že přirozená imunita je účinnější a dlouhodobější než ta, získaná očkováním? Že tzv. „hybridní imunita“ získaná očkování lidí, kteří nemoc prodělali, je medicínský nesmysl? Že je třeba hodnotit poměr efektivity očkování s nežádoucími účinky? Nevede tedy výzkum k závěru, že by státy měly ještě více omezit odbornou diskusi a zaměřit se na propagaci jediného „správného“ názoru, jako jsme tomu byli svědky? Ačkoliv se průběžně ukazuje, že právě „konspirátoři“ měli většinou pravdu?

- I podle zdravého selského rozumu lze dojít k závěru, že vůle adresátů očkování závisí na jejich závislosti na autoritativní moci – lze zřejmě (i bez hlubokých analýz) dojít k tomu, že nejlépe přijímají očkování zvířata z rukou veterinářů, následují občané totalitních států a na posledním místě jsou lidé ze zemí, které respektují principy demokratického právního státu, právo na informace, právo volby.

Závěr?

V tuto chvíli je předčasné činit zásadní závěry o tom, že by SYRI byl jen nástrojem pro podporu vládní propagandy a vyvádění veřejných prostředků do soukromých rukou. Dosavadní výstupy ale přílišný optimismus nebudí. Budeme dál zkoumat, kdo za SYRI stojí, kdo jí pomohl získat příslib prostředků ve výši přes půl miliardy korun, u koho nakonec tyto prostředky skončí a co za ně společnost získá. Nakonec – za nakládání s veřejnými prostředky jsou odpovědná ministerstva, resp. jednotliví ministři.

O dalším vývoji Vás budeme informovat.

Moc děkujeme všem, kdo naši práci dosud podpořili a nadále podporují. Chcete nás také podpořit? Číslo našeho účtu je: 9128502/0800.